

Щоденний звіт № 189/2020

від 10 серпня 2020 року¹

Короткий виклад

- З 00:01 27 липня до кінця звітного періоду СММ зафіксувала загалом 256 порушень режиму припинення вогню.
- За два дні звітного періоду Місія не зафіксувала жодного порушення режиму припинення вогню в Донецькій та Луганській областях. Враховуючи попередній звітний період, за спостереженнями СММ, третій день поспіль не зафіксовано жодного порушення режиму припинення вогню.
- Місія продовжила здійснювати моніторинг на ділянках розведення сил і засобів у районах Станиці Луганської, Золотого й Петрівського. У межах двох останніх ділянок розведення безпілотний літальний апарат СММ дальнього радіуса дії зафіксував присутність людей у вечірній та нічний час.
- Місія зафіксувала озброєння, розміщене з порушенням ліній відведення в непідконтрольних урядові районах Донецької та Луганській областей.
- СММ сприяла встановленню локального режиму припинення вогню та здійснювала моніторинг його дотримання для уможливлення проведення технічного обслуговування життєво важливих об'єктів цивільної інфраструктури та забезпечення їхнього функціонування.
- Команди Місії відвідали чотири пункти пропуску на кордоні в непідконтрольних урядові районах Донецької та Луганської областей.
- Місія і далі спостерігала за ситуацією, у якій на тлі спалаху COVID-19 опинилося цивільне населення, зокрема на контрольному пункті в'їзду-виїзду в Луганській області.
- Патрулі СММ і далі стикалися з обмеженнями свободи пересування, зокрема поблизу Новоазовська, що приблизно за 12 км на захід від кордону з Російською Федерацією*.

¹ На основі інформації, що надійшла від моніторингових команд станом на 19:30 9 серпня 2020 року (за східноєвропейським літнім часом).

Порушення режиму припинення вогню²³

У період між вечором 7 та вечором 9 серпня СММ не зафіксувала жодного порушення режиму припинення вогню в Донецькій та Луганській областях (вже третій та четвертий раз, відколи Місія почала систематично збирати дані)⁴. За попередній звітний період СММ також не зафіксувала порушень режиму припинення вогню. Востаннє Місія зафіксувала порушення режиму припинення вогню в період між вечором 5 та вечором 6 серпня (див. [Щоденний звіт СММ від 7 серпня 2020 року](#)).

Після засідання Тристоронньої контактної групи 22 липня, на якому була досягнута домовленість про додаткові заходи з посилення режиму припинення вогню, починаючи з 00:01 27 липня і до кінця звітнього періоду СММ зафіксувала загалом 256 порушень режиму припинення вогню в Донецькій та Луганській областях (зокрема 45 вибухів, 2 невизначені босприпаси, що пролетіли, 3 освітлювальні ракети та 206 черг і пострілів зі стрілецької зброї).

Ділянки розведення в районах Станиці Луганської, Золотої й Петрівського⁵

8 та 9 серпня в межах ділянки розведення в районі н. п. Станиця Луганська (підконтрольний урядові, 16 км на північний схід від Луганська) спостерігачі бачили членів збройних формувань (із порушуваними пов'язками з написом «СЦКК») між новим прольотом мосту біля Станиці Луганської (15 км на північний схід від Луганська) та блокпостом збройних формувань на південь від мосту.

Вечері 7 серпня в межах ділянки розведення в районі н. п. Золоте (підконтрольний урядові, 60 км на захід від Луганська) безпілотний літальний апарат (БПЛА) СММ дальнього радіуса дії зафіксував 4 осіб на колишніх позиціях Збройних сил України приблизно за 550 м на західно-південний захід від північно-східного кута ділянки. Також у межах цієї ділянки розведення той самий БПЛА зафіксував 3 осіб на колишній позиції збройних формувань неподалік східного краю ділянки та приблизно за 1,5 км на північ від її південно-східного кута.

8 та 9 серпня неподалік блокпоста збройних формувань на південь від ділянки розведення спостерігачі бачили членів збройних формувань (із порушуваними пов'язками з написом «СЦКК»), деякі з котрих зайшли автошляхом Т1316 углиб ділянки розведення приблизно на 350 м на північ від її південного краю та повернулися назад.

8 серпня за межами ділянки розведення, приблизно за 500 м на південь від її південного краю, на автошляху Т1316 команда СММ бачила 12 робітників із непідконтрольних уряду районів, які за допомогою бульдозера, екскаватора та вантажівки видаляли рослинність обабіч автошляху. Того ж дня орієнтовно за 200 м на південь від згаданого вище блокпоста, на східному узбіччі автошляху Т1316 спостерігачі бачили бетонний блок та 2-метрову металеву опору. Наступного дня команда СММ бачила 6 робітників із непідконтрольних урядові районів зі згаданим

² Оскільки протягом звітнього періоду СММ не зафіксувала порушень режиму припинення вогню, у цьому звіті немає графіку з динамікою порушень режиму припинення вогню та відповідної мапи.

³ Упродовж звітнього періоду камери СММ у Петрівському та поблизу Широкиного не функціонували.

⁴ СММ почала систематично збирати дані 1 березня 2015 року. Попередню інформацію щодо порушень режиму припинення вогню можна прочитати у щоденних звітах до вказаної дати.

⁵ Розведення передбачено Рамковим рішенням Тристоронньої контактної групи про розведення сил і засобів від 21 вересня 2016 року.

обладнанням, які вирівнювали ґрунт обабіч автошляху Т1316, приблизно за 500 м на південь від блокпоста.

Ввечері 7 та в ніч на 8 серпня в межах ділянки розведення в районі н. п. Петрівське (непідконтрольний урядові, 41 км на південь від Донецька) БПЛА СММ дальнього радіуса дії зафіксував 2 осіб на колишніх позиціях Збройних сил України орієнтовно за 2 км на південь від її північного краю та приблизно за 1,5 км на схід від її західного краю. Також у межах ділянки розведення той самий БПЛА зафіксував 2 осіб на колишній позиції збройних формувань біля південно-східного кута ділянки.

8 та 9 серпня, здійснюючи моніторинг у двох місцях поблизу ділянки розведення в районі Петрівського, члени патруля Місії констатували там спокійну ситуацію.

Відведення озброєння

СММ продовжувала здійснювати моніторинг відведення озброєння, передбаченого Меморандумом, а також Комплексом заходів і Доповненням до нього.

Місія зафіксувала 4 реактивні системи залпового вогню, 3 самохідні артилерійські установки та 1 зенітний ракетний комплекс у непідконтрольних урядові районах Донецької області, та ще 1 реактивну систему залпового вогню в непідконтрольному урядові районі Луганської області (усі були розміщені з порушенням ліній відведення). Спостерігачі також бачили танк, розміщений за лініями відведення, але за межами виділеного місця зберігання озброєння в непідконтрольному урядові районі Луганської області (детальніше див. таблиці нижче).

Озброєння, яке СММ не змогла верифікувати як відведене⁶

У місці розміщення відведеного важкого озброєння в непідконтрольному урядові районі Донецької області

8 серпня

СММ зауважила, що там знову бракує 6 буксированих гаубиць (2А65 «Мста-Б», 152 мм).

Ознаки військової присутності та присутності військового типу в зоні безпеки⁷

Спостерігачі зафіксували бойові броньовані машини в підконтрольних урядові районах Донецької області, зокрема в житлових районах (для отримання детальнішої інформації див. таблицю нижче).

Зусилля СММ зі сприяння ремонту, технічного обслуговування та функціонуванню життєво важливих об'єктів цивільної інфраструктури

8 серпня СММ сприяла встановленню локального режиму припинення вогню та здійснювала моніторинг його дотримання для уможливлення проведення підготовки до будівельних робіт на південь від південного краю ділянки розведення в районі Золотого (див. вище) та неподалік н. п. Весела Гора (непідконтрольний урядові, 16 км на північ від Луганська), а також на південь від мосту в н. п. Щастя (підконтрольний

⁶ Місія відзначила наявність озброєння, яке вона не змогла верифікувати як відведене, оскільки умови його зберігання не відповідають критеріям, передбаченим у повідомленні від 16 жовтня 2015 року щодо ефективного моніторингу та верифікації відведення важкого озброєння, яке СММ адресувала підписантам Комплексу заходів.

⁷ Згадана в цьому розділі техніка не підпадає під дію Мінських угод щодо відведення озброєння.

урядові, 20 км на північ від Луганська). Місія також сприяла встановленню локального режиму припинення вогню та здійснювала моніторинг його дотримання для уможливлення проведення робіт із розмінування біля підконтрольних урядові н. п. Оріхове (57 км на північний захід від Луганська) та н. п. Гірське (63 км на захід від Луганська).

8 та 9 серпня Місія сприяла встановленню локального режиму припинення вогню та здійснювала моніторинг його дотримання для уможливлення видалення рослинності, здійснення огляду та технічного обслуговування на залізничних коліях поблизу н. п. Вільхове (підконтрольний урядові, 22 км на північний схід від Луганська).

Також 8 та 9 серпня СММ і далі сприяла забезпеченню функціонування Донецької фільтрувальної станції (15 км на північ від Донецька) і здійснювала моніторинг безпекової ситуації в районі насосної станції біля н. п. Василівка (непідконтрольний урядові, 20 км на північ від Донецька).

Прикордонні райони, які не контролюються урядом

8 серпня, патрулюючи на пішохідному пункті пропуску на кордоні поблизу н. п. Улянівське (61 км на південний схід від Донецька), спостерігачі зауважили, що там не було жодної людини і пункт, вочевидь, був зачинений.

Того ж дня на пунктах пропуску на кордоні неподалік н. п. Маринівка (78 км на схід від Донецька) та біля н. п. Успенка (73 км на південний схід від Донецька) члени патрулів Місії зафіксували переміщення транспортних засобів і пішоходів в обох напрямках.

Також того ж самого дня, здійснюючи спостереження на пункті пропуску на кордоні поруч із н. п. Вознесенівка (кол. Червонопартизанськ, 65 км на південний схід від Луганська), команда Місії не зафіксувала руху транспорту або пішоходів в жодному напрямку. Приблизно через 5 хвилин член збройних формувань сказав патрулю СММ залишити цей район*.

Знову ж того самого дня протягом приблизно 20 хвилин спостереження на залізничній станції «Червона Могила» біля Вознесенівки спостерігачі не зафіксували ані поїздів, ані людей.

Заходи з протидії поширенню COVID-19, що їх вживають на КПВВ та відповідних блокпостах

8 та 9 серпня в Луганській області команда СММ бачила, що контрольний пункт в'їзду-виїзду (КПВВ) у Станиці Луганській та відповідний блокпост збройних формувань на південь від мосту біля Станиці Луганської були відкриті.

8 серпня, здійснюючи моніторинг на КПВВ приблизно о 8:50, 10:30, 12:30 та 12:45, члени патруля Місії бачили загалом близько 110 пішоходів (чоловіків та жінок різного віку), які очікували в черзі на прохід до підконтрольних урядові районів, та загалом приблизно 570 пішоходів (чоловіків та жінок різного віку), які очікували на прохід у протилежному напрямку.

Того ж дня, здійснюючи моніторинг на блокпості збройних формувань на південь від мосту приблизно о 12:00, 13:00 та 14:00, спостерігачі бачили у черзі загалом близько 45 осіб (чоловіків та жінок різного віку), які прямували до підконтрольних урядові

районів, та загалом приблизно 130 осіб (чоловіків та жінок різного віку), які очікували на прохід у протилежному напрямку. На цьому ж блокпості команда СММ також бачила чоловіка, який тягнув візок із труною, що була перевезена з підконтрольних урядові районів до непідконтрольних.

9 серпня, здійснюючи моніторинг на КПВВ приблизно о 8:50 та 10:40, члени патруля Місії бачили загалом близько 290 пішоходів (чоловіків та жінок різного віку), які очікували в черзі на прохід до підконтрольних урядові районів, та загалом приблизно 380 пішоходів (чоловіків та жінок різного віку), які очікували на прохід у протилежному напрямку. Спостерігачі бачили 2 співробітників міжнародної гуманітарної організації, які перевозили людей з інвалідністю на інвалідних візках тим самим маршрутом.

Того ж дня, здійснюючи моніторинг на блокпості збройних формувань на південь від мосту приблизно о 10:40, члени патруля Місії не бачили нікого, хто б прямував до підконтрольних урядові районів, та приблизно 10 пішоходів (чоловіків та жінок різного віку), які очікували на прохід у протилежному напрямку.

Протягом обох днів спостерігачі бачили гольф-кари, що перевозили людей між КПВВ та новою секцією мосту біля Станиці Луганської, а також рейсовий автобус, який перевозив людей між блокпостом збройних формувань на південь від мосту та автобусною зупинкою, розташованою приблизно за 1,8 км на південь від мосту.

Безпекова ситуація в південно-східній частині Херсонської області

9 серпня Місія відмітила спокійну ситуацію в південно-східній частині Херсонської області в пунктах пропуску поблизу н. п. Каланчак (67 км на південний схід від Херсона) і н. п. Чаплинка (77 км на південний схід від Херсона), що між Херсонською областю та Кримом.

СММ продовжувала стежити за ситуацією в Одесі, Львові, Івано-Франківську, Харкові, Дніпрі, Чернівцях і Києві.

***Обмеження свободи пересування та інші перешкоди у виконанні мандата СММ**

Робота з моніторингу та свобода пересування СММ обмежені загрозами у сфері безпеки, включаючи ризики, пов'язані з наявністю мін і невибухлих боєприпасів, а також іншими перешкодами, які щодня змінюються. Мандат СММ передбачає вільний і безпечний доступ по всій Україні. Усі підписанти Комплексу заходів погодилися з необхідністю вільного та безпечного доступу, а також із тим, що обмеження свободи пересування СММ є порушенням і що на такі порушення необхідно швидко реагувати. Вони також дійшли згоди, що Спільний центр з контролю та координації (СЦКК) повинен сприяти такому реагуванню та здійснювати загальну координацію робіт з розмінування. Однак збройні формування в окремих районах Донецької та Луганської областей часто відмовляють СММ у доступі до районів, прилеглих до непідконтрольних урядові ділянок кордону України (наприклад, див. нижче). Діяльність СММ у Донецькій та Луганській областях, як і раніше, залишалася обмеженою після того, як [23 квітня 2017 року поблизу Пришиба стався інцидент, який призвів до загибелі людини](#). Унаслідок цього спроможність Місії вести спостереження залишалася обмеженою.

Заборона доступу:

- 8 серпня приблизно через 5 хвилин після того, як спостерігачі прибули для здійснення моніторингу на пункті пропуску на кордоні поблизу н. п. Вознесенівка (кол. Червонопартизанськ; непідконтрольний урядові, 65 км на південний схід від Луганська), член збройних формувань попросив патруль СММ покинути цей район.
- 8 серпня член збройних формувань не дозволив спостерігачам здійснити політ БПЛА малого радіуса дії біля н. п. Тернове (непідконтрольний урядові, 57 км на схід від Донецька), заявивши, що «запускати БПЛА над полігонами не дозволяється».
- 9 серпня на блокпості на північному в'їзді до н. п. Новоазовськ (непідконтрольний урядові, 102 км на південний схід від Донецька) 4 озброєні члени збройних формувань не пропустили патруль СММ на південь до населеного пункту, а також на схід до пункту пропуску на кордоні біля Новоазовська.
- Пізніше 9 серпня на блокпості в н. п. Бессарабка (непідконтрольний урядові, 85 км на південь від Донецька) 3 озброєні члени збройних формувань відмовили цьому ж патрулю СММ у проїзді у східному напрямку, коли спостерігачі сказали, що хочуть проїхати до Новоазовська через н. п. Маркине (непідконтрольний урядові, 94 км на південь від Донецька) (на цьому ж блокпості СММ також стикалася з затримкою раніше того самого дня, див. нижче).

Регулярні обмеження на ділянках розведення сил і засобів і через міні/невибухлі боєприпаси:

- Не здійснивши суцільного розмінування, вилучення невибухлих боєприпасів та усунення інших перешкод, сторони і далі відмовляли СММ у необмеженому доступі, а також у можливості пересуватися окремими дорогами, які раніше були визначені як важливі для здійснення Місією ефективного моніторингу та для пересування цивільних осіб.

Затримка:

- 9 серпня на згаданому блокпості в Бессарабці (де пізніше того ж дня спостерігачі зіткнулися з відмовою, див. вище) 7 озброєних членів збройних формувань дозволили патрулю СММ проїхати в південному напрямку лише після приблизно 35-хвилинної затримки, посилаючись на «необхідність отримати вказівки від своїх командирів».

Інші перешкоди:

- 9 серпня, пролітаючи над районами поблизу н. п. Пікузи (кол. Комінтернове; непідконтрольний урядові, 92 км на південь від Донецька), БПЛА СММ середнього радіуса дії зазнавав дії перешкод сигналу GPS (за оцінкою, імовірно внаслідок глушіння)⁸.
- Того ж дня медпрацівники лікарні в н. п. Перевальськ (непідконтрольний урядові, 38 км на захід від Луганська) відмовилися надати команді Місії інформацію щодо жертви серед цивільного населення.

⁸ Перешкоди сигналу могли створювати з будь-якого місця в радіусі кількох кілометрів від місцеположення БПЛА.

Таблиця озброєння

Озброєння, розміщене з порушенням ліній відведення

Дата	К-ть одиниць озброєння	Вид озброєння	Місце	Джерело спостереження
непідконтрольні урядові райони				
07.08.2020	1	зенітний ракетний комплекс (9К33 «Оса»)	неподалік н. п. Родникове (36 км на південь від Донецька)	БПЛА малого радіуса дії
	1	реактивна система залпового вогню (БМ-13 «Катюша» 132 мм)	неподалік н. п. Перевальськ (38 км на захід від Луганська)	БПЛА дальнього радіуса дії
08.08.2020	3	самохідна артилерійська установка (2С9 «Нона-С», 120 мм)	неподалік н. п. Молодий Шахтар (35 км на схід від Донецька)	
	4	реактивна система залпового вогню (БМ-21 «Град», 122 мм)	неподалік н. п. Новоамвросіївське (непідконтрольний урядові, 56 км на схід від Донецька)	патруль

Озброєння, розміщене за лініями відведення, але за межами виділених місць зберігання озброєння

Дата	К-ть одиниць озброєння	Вид озброєння	Місце	Джерело спостереження
непідконтрольні урядові райони				
07.08.2020	1	танк (Т-64, модифікований з установленою зенітною установкою (ЗУ-23, 23 мм)	неподалік н. п. Перевальськ (38 км на захід від Луганська)	БПЛА дальнього радіуса дії

Таблиця ознак військової присутності та присутності військового типу в зоні безпеки⁹

Дата	К-ть	Тип	Місце	Джерело спостереження
підконтрольні урядові райони				
07.08.2020	11	бойова машина піхоти (БМП-2)	у н. п. Зайцеве (62 км на північний схід від Донецька) та поблизу нього (9 на території об'єкту в житловому районі Зайцевого і 2 — на околиці)	БПЛА дальнього радіуса дії
	3	бойова броньована машина	у житловому районі н. п. Тарамчук (29 км на південний захід від Донецька)	
	1	ймовірно бойова броньована машина (типу БТР)	неподалік н. п. Славне (26 км на південний захід від Донецька)	

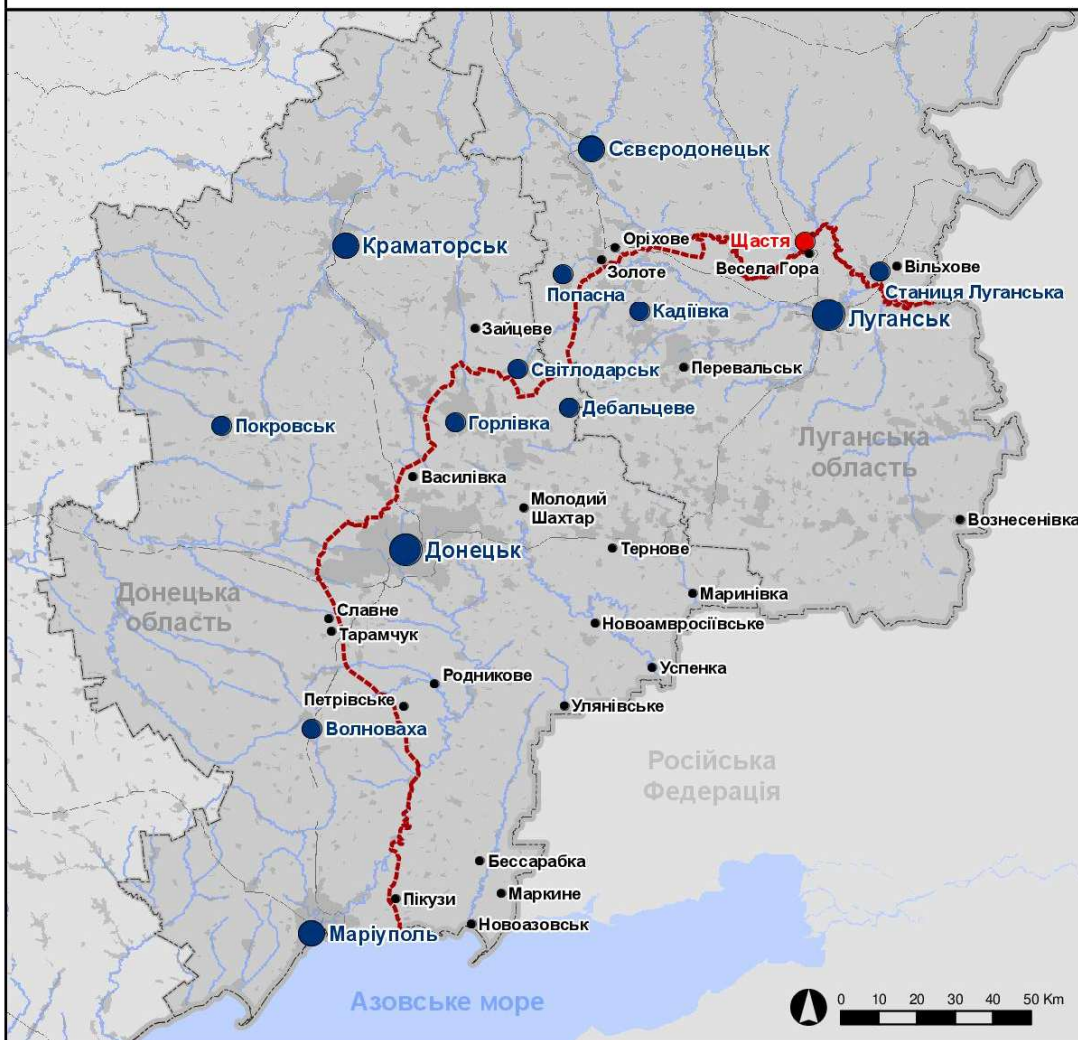
⁹ Згадана в цьому розділі техніка не підпадає під дію Мінських угод щодо відведення озброєння.

Мапа Донецької та Луганської областей¹⁰

Організація з безпеки та співробітництва в Європі
Спеціальна моніторингова місія в Україні

Населені пункти, згадані у звіті від 10 серпня 2020 року

- моніторингова команда / патрульний центр
- патрульний центр
- передова патрульна база
- місце, звідки співробітники СММ були тимчасово передислоковані
- згаданий у звіті населений пункт
- лінія зіткнення (орієнт.)

Джерело: адміністративні кордони – УКГП ООН; дороги, ріки – проект OpenStreetMap; море – VLIZ (2005). Акваторії МГО; інше – ОБСЄ.

Система координат: WGS 1984 UTM Zone 37N

Ця мапа надається винятково для наочності. Відсутність помилок у мапі не гарантується, а її зміст не означає, що СММ ОБСЄ затверджує або ухвалює офіційний статус мапи.

© ОБСЄ 2019 Не дозволяється використовувати, копіювати, відтворювати, передавати, транслювати, продавати, ліцензувати або застосовувати без попереднього дозволу з боку ОБСЄ у письмовому вигляді.

Створено: 10/08/2020

¹⁰ За рішенням Постійної ради №1117 від 21 березня 2014 року, СММ базується в десяти містах на всій території України (Херсон, Одеса, Львів, Івано-Франківськ, Харків, Донецьк, Дніпро, Чернівці, Луганськ і Київ). Ця мапа східної України призначена для ілюстративних цілей. На ній вказані населені пункти, згадані у звіті, а також ті, де є офіси СММ (моніторингові команди, патрульні центри і передові патрульні бази) у Донецькій і Луганській областях. (Червоним кольором виділена передова патрульна база, з якої співробітники СММ були тимчасово передислоковані згідно з рекомендаціями експертів із безпеки з деяких держав-учасниць ОБСЄ та з урахуванням вимог СММ щодо безпеки. СММ користується цими приміщеннями та здійснює патрулювання в цьому населеному пункті в денний час).